

คำชี้แจงการสมัครบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่น

ด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2569

1. ผู้สมัครหรือเสนอชื่อสามารถสมัครหรือเสนอชื่อได้เพียง 1 ประเภทรางวัล ทั้งนี้ คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2569 มีอำนาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงประเภทรางวัลให้เหมาะสมกับผลงานและคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกได้ โดยจะแจ้งให้ผู้สมัครหรือผู้ถูกเสนอชื่อทราบ

2. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ให้ผู้สมัครหรือเสนอชื่อจัดทำรายละเอียดข้อมูลลงใบสมัคร โดยระบุสาระสำคัญของผลงานโดยสังเขป สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถจัดทำเป็นเอกสารแนบ ทั้งนี้ สามารถเสนอผลงานได้ไม่เกิน 3 ผลงาน และคณะกรรมการฯ สามารถนำข้อมูลการดำเนินงานที่ได้รับทราบเพิ่มเติมนอกเหนือจากผลงานตามใบสมัครมาประกอบการพิจารณาได้

3. การสมัครโดยการได้รับการเสนอชื่อ ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องให้ความยินยอมก่อนจัดส่งหลักฐานการสมัคร

4. คำนิยามประเภทรางวัล

4.1 ประเภทบุคคล กลุ่มบุคคล เครือข่าย ด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง หมายถึง บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือเครือข่าย ที่มุ่งทำงานด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง อาทิ สิทธิในชีวิต เสรีภาพในเนื้อตัวร่างกาย สิทธิในกระบวนการยุติธรรม เสรีภาพในการเดินทาง สิทธิในความเป็นส่วนตัว เสรีภาพในการแสดงออก การห้ามสนับสนุนหรือการป้องกันการกระทำที่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ เสรีภาพในการรวมกลุ่ม สิทธิในการสร้างครอบครัว สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเข้าถึงบริการสาธารณะ เป็นต้น

4.2 ประเภทบุคคล กลุ่มบุคคล เครือข่าย ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม หมายถึง บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือเครือข่าย ที่มุ่งทำงานด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อาทิ สิทธิการทำงาน สิทธิแรงงาน สิทธิผู้บริโภค สิทธิที่จะมีสวัสดิการสังคม สิทธิในการมีมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอและปลอดภัย สิทธิในที่ดินที่อยู่อาศัย สิทธิด้านสุขภาพและสาธารณสุข สิทธิทางสิ่งแวดล้อม สิทธิทางการศึกษา สิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร สิทธิในการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม เป็นต้น

4.3 ประเภทบุคคล กลุ่มบุคคล เครือข่าย ด้านสิทธิของกลุ่มคนเปราะบาง หมายถึง บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือเครือข่าย ที่มุ่งทำงานด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแก่กลุ่มคนเปราะบาง เมื่อพิจารณาตามบริบททางกายภาพหรือสถานะทางสังคมแล้วมีโอกาสเสี่ยงที่จะถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนมากขึ้น อาทิ สตรี เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ คนหลากหลายทางเพศ นักปกป้องสิทธิมนุษยชน กลุ่มชาติพันธุ์ นักโทษ หรือผู้ถูกคุมขัง คนยากจน คนไร้บ้าน คนไร้รัฐ คนไร้สัญชาติ ผู้อพยพ แรงงานต่างชาติ เป็นต้น

4.4 ประเภทองค์กร หมายถึง องค์กรและหน่วยงานทุกประเภท ประกอบด้วย

- องค์กรภาครัฐ หมายถึง หน่วยงานของรัฐทั้งส่วนกลางและหน่วยงานในระดับพื้นที่ ระดับภูมิภาค หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชนหรือกฎหมายเฉพาะ หน่วยงานอื่นของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

- องค์กรภาคเอกชน หมายถึง องค์กรภาคธุรกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ภาคเอกชนเพื่อดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในรูปแบบของการผลิต การค้า หรือการให้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อแสวงหากำไร

- องค์กรภาคประชาสังคม หมายถึง องค์กรหรือกลุ่มที่รวมตัวกันอย่างสมัครใจโดยไม่มุ่งแสวงหากำไร โดยมีวัตถุประสงค์และการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมีลักษณะเป็นอิสระจากภาครัฐและภาคธุรกิจ

- องค์กรหรือหน่วยงานประเภทอื่น ๆ

4.5 ประเภทสื่อมวลชน หมายถึง บุคคล หรือองค์กรที่ทำหน้าที่ผลิต เผยแพร่ และส่งต่อข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชนในวงกว้าง โดยใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อออนไลน์ และสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็น หรือความบันเทิงต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

4.6 ประเภทโครงการหรืองานด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หมายถึง โครงการ หรือกิจกรรม หรืองานที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงการช่วยเหลือเยียวยา ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

5. กรณีผู้สมัครหรือเสนอชื่อปลอมแปลงเอกสาร หรือข้อมูลดิจิทัลต่าง ๆ ที่ใช้ในการเสนอเข้ารับ การพิจารณาคัดเลือก สำนักงาน กสม. ขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่มอบรางวัล และจะพิจารณาเพิกถอนรางวัล หากปรากฏข้อเท็จจริงภายหลังว่ามีพฤติกรรมดังกล่าว และให้ถือว่าไม่เคยได้รับรางวัลมาก่อน

6. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ถือเป็นที่สุด